

Bestyrelsen og direktionen for Østervrå Andelskasse
(sendt til andelskassens e-boks).

12. december 2017

Cc.: Ekstern revisor, Statsaut. revisor Anders Duedahl-Olesen
(sendt til Anders.Duedahl-Olesen@dk.ey.com)

Fastsættelse af frist til opfyldelse af minimums- kapitalkrav

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

Afgørelse

Finanstilsynet har den 12. december 2017 modtaget meddelelse fra Østervrå Andelskasse om, at der i november 2017 har været driftsunderskud og yderligere nedskrivninger på udlån af en sådan størrelse, der medfører en betydelig reduktion af kapitalgrundlaget.

Andelskassens minimumskapitalkrav er opgjort til 12.172 t. kr., jf. artikel 93, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber (CRR).

ERHVERVS MINISTERIET

Reduktionen af kapitalgrundlaget opgjort ultimo november 2017 medfører, at kapitalgrundlaget af andelskassen er opgjort til 11.364 tusind kr.

Krav om opfyldelse af kapitalgrundlag

Andelskassen opfylder således ikke minimumskapitalkravet på 12.172 tusind kr., i artikel 93, stk. 5 i CRR. Underdækningen kan opgøres til 808 tusind kr.

Finanstilsynet skal derfor i medfør af artikel 93, stk. 5 i CRR og § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed meddele en frist til **fredag den 15. december 2017 kl. 14.00**, til at opfylde minimumskapitalkravet på 12.172 t. kr.

Hvis der i forbindelse med tilførsel af kapital til andelskassen sker overtagelse af kontrollen med andelskassen, jf. artikel 93, stk. 4, i CRR, skal andelskassen dog herefter opfylde et minimumskapitalkrav på 5 mio. euro (svarende til 37,5 mio. kr.).

Finanstilsynet vil tage stilling til en eventuel fristforlængelse, såfremt andelskassen anmoder herom, og der foreligger et grundlag for, at en sådan fristforlængelse kan imødekommes.

Finanstilsynet kan, jf. ovenfor, endvidere konstatere, at Andelskassen er forventeligt nødlidende, jf. § 224 a, stk. 3, jf. § 224 a, stk. 1, nr. 1, i lov om finansiel virksomhed.

For en god ordens skyld skal Finanstilsynet gøre opmærksom på, at opfyldelse af bufferkravet ligger ud over denne afgørelse, hvorfor Andelskassen, såfremt de påtænkte foranstaltninger alene medfører overholdelse af det individuelle solvensbehov, men ikke overholdelse af bufferkravet, vil skulle foretage de lovpligtige handlinger i forhold til et brud med bufferkravet.

Det retlige grundlag for Finanstilsynets afgørelser fremgår af bilag 1.

Afgørelserne er truffet af Finanstilsynet som en uopsættelig sag, efter forelæggelse for Finanstilsynets bestyrelse, jf. § 345 i lov om finansiel virksomhed. Sagen er behandlet efter hasteprocedure i Finanstilsynets bestyrelse.

Baggrund

Andelskassens forretningsmodel baserer sig primært på traditionel ind- og udlånsvirksomhed. Udlånet fordeler sig med 51 pct. til private og 49 pct. til erhvervsdrivende, primært beliggende i Nordjylland.

Andelskassen havde i perioden fra 2013-2016 en betydelig udlånsvækst, og i en sådan grad, at andelskassen pr. 3. kvartal 2014 overskred Tilsynsdiamantens grænse for udlånsvækst på 20 pct., som andelskassen fik en risikooplysning om. Andelskassens solvensprocent faldt fra 32,4 pct. pr. 31. december 2014 til 19,3 pct. pr. 31. december 2016.

Finanstilsynet var på opfølgingsinspektion i andelskassen i sommeren 2017, der afslørede mange store udlån til kunder med svag bonitet, samt betydelige svagheder i kreditvurderingerne. Indtjeningen var svag i forhold til udlånenes betydelige risici. Undersøgelsen medførte behov for betydelige nedskrivninger og en forøgelse af solvensbehovet, der medførte, at andelskassen ikke opfyldte minimumskapitalkravet og solvensbehovet. Andelskassen styrkede efterfølgende sit kapitalgrundlag, men har løbende i løbet af efteråret 2017 præsteret driftsunderskud af et omfang, der har medført gentagne brud på kapitalbevaringsbufferen. Andelskassen har løbende fået tilført kapital for at opfylde bufferkravet.

Høring

Andelskassen fik tirsdag den 12. december 2017 afgørelsen i høring med frist til tirsdag den 12. december 2017, kl. 16.00.

Andelskassen har i sit høringssvar anført, at:

”Som følge af reduktionen i kapitalgrundlaget bliver der i første om-gang tilført yderligere andelskapital på i alt 1.600.000 kr. Andelskapitalen indbetales i morgen den 13. december 2017.

Hermed opfylder kapitalgrundlaget igen minimumskapitalkravet”.

Klagevejledning

Finanstilsynets afgørelse efter artikel 93, stk. 5 i CRR og § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, kan jf. § 372, stk. 2, jf. § 246, i lov om finansiel virksomhed, senest 24 timer efter, at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet pr. e-mail til adressen ean@erst.dk eller pr. post til Toldboden 2, 8800 Viborg, telefon 72 40 56 00.

Finanstilsynets afgørelse efter § 124, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed, kan, senest 4 uger efter at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet pr. e-mail til adressen ean@erst.dk eller pr. post til Toldboden 2, 8800 Viborg, telefon 72 40 56 00, jf. § 372, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed

Det følger af § 7 i bekendtgørelse om Erhvervsministeriets Erhvervsankenævn, at det er forbundet med et gebyr på 4.000 kr. at klage til Erhvervsankenævnet. Efter § 15, stk. 4, i nævnte bekendtgørelse, kan nævnet eller formanden på dets vegne træffe bestemmelse om hel eller delvis tilbagebetaling af det indbetalte gebyr, hvis der gives klageren helt eller delvist med-hold. Gebyret tilbagebetales, hvis klagen afvises, jf. § 8, stk. 2.

Dette brev sendes i kopi til andelskassens revision.

Med venlig hilsen

Kristian Vie Madsen
vicedirektør

Karen Dorte Abelskov
kontorchef

Retligt grundlag

Det fremgår af § 124, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, at pengeinstitutters bestyrelse og direktion skal sikre, at instituttet har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag og råder over interne procedurer til risikomåling og risikostyring til løbende vurdering og opretholdelse af et kapitalgrundlag af en størrelse, type og fordeling, som er passende til at dække instituttets risici. Disse procedurer skal underkastes regelmæssig intern kontrol for at sikre, at de vedbliver at være fyldestgørende og står i rimeligt forhold til arten, omfanget og kompleksiteten af instituttets virksomhed.

Det fremgår endvidere af artikel 93, stk. 2 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, at kreditinstitutter, som allerede eksisterede den 1. januar 1993, selv om kapitalgrundlagets værdi ikke når op på den krævede startkapital, fortsat kan drive virksomhed. I så fald må kapitalgrundlagets værdi for disse institutter ikke falde til under det maksimumsbeløb, som den havde nået fra den 22. december 1989.

Af artikel 93, stk. 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber fremgår det, at overtages kontrollen med et institut, som falder ind under kategorien i stk. 2 eller 3, af en anden fysisk eller juridisk person end den, der tidligere kontrollerede det, skal værdien af instituttets kapitalgrundlag være af samme størrelse som den krævede startkapital.

Desuden fremgår det af artikel 93, stk. 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, at fusioneres to eller flere institutter, der falder ind under den i stk. 2 eller 3 nævnte kategori, må værdien af kapitalgrundlaget i det institut, der opstår som et resultat af fusionen, ikke være lavere end de fusionerede institutters samlede kapitalgrundlag på det tidspunkt, hvor fusionen fandt sted, så længe værdien af kapitalgrundlaget er lavere end den krævede startkapital.

Det fremgår af § 224 a, i lov om finansiel virksomhed, at Et pengeinstitut, et realkreditinstitut eller et fondsmæglerselskab I anses for nødlidende eller forventeligt nødlidende, hvis

- 1) virksomheden overtræder, eller hvis der er objektive indikatorer til støtte for, at virksomheden i nær fremtid vil overtræde, kravene til at opretholde sin tilladelse på en måde, som gør, at Finanstilsynet kan inddrage tilladelsen i henhold til § 224, stk. 1, nr. 2, eller § 225, stk. 1,
- 2) der er objektive indikatorer til støtte for en konstatering af, at virksomheden i nær fremtid vil være ude af stand til at indfri sin gæld eller andre forpligtelser, efterhånden som de forfalder, og Finanstilsynet derfor kan inddrage tilladelsen i henhold til § 224, stk. 6, eller

3) virksomheden modtager ekstraordinær finansiel støtte fra det offentlige, medmindre støtten gives for at undgå eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse af dansk økonomi og opretholde den finansielle stabilitet og antager en af følgende former:

- a) Statsgaranti til dækning af likviditetsfaciliteter, der stilles til rådighed af Danmarks Nationalbank.
- b) Statsgaranti for nyligt udstedte forpligtelser.
- c) Tilførsel af kapitalgrundlag eller køb af kapitalinstrumenter til håndtering af kapitalmangel, der er konstateret ved nationale stresstest eller stresstest gennemført på EU-plan.

Stk. 2. En koncern anses som nødlidende eller forventeligt nødlidende, når koncernen på konsolideret niveau er i en af de i stk. 1 nævnte situationer.

Stk. 3. Finanstilsynet træffer afgørelse om, at et pengeinstitut, et realkreditinstitut, et fondsmæglerselskab I eller en koncern anses for nødlidende, eller forventeligt nødlidende, efter høring af Finansiell Stabilitet.«

Af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, fremgår bl.a., at såfremt et pengeinstitut ikke opfylder kapitalkravene i art. 92, stk. 1, og art. 93 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber samt § 124, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed, og instituttet ikke inden for en af Finanstilsynet fastsat frist har tilvejebragt den foreskrevne kapital, skal Finanstilsynet inddrage pengeinstitutets tilladelse.

Det fremgår af § 124, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed, at Finanstilsynet kan individuelt fastsætte et højere krav til kapitalgrundlaget i form af et tillæg til kapitalgrundlagskravet, der fremgår af artikel 92, stk. 1, litra c, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber. Dette individuelle solvenskrav er udtryk for Finanstilsynets vurdering af instituttets tilstrækkelige kapitalgrundlag i procent af den samlede risikoeksponering. Finanstilsynet kan endvidere stille krav til, hvilken type kapital der kan anvendes til opfyldelse af det individuelle solvenskrav.

Det fremgår blandt andet af bemærkningerne til § 124, stk. 3, i lov nr. 268 af 25. marts 2014 (L 133), at *"På baggrund af forslaget om at opretholde kravet om at institutterne skal opføre et individuelt solvensbehov foreslås det endvidere i stk. 3, at opretholde Finanstilsynets mulighed for individuelt at fastsætte et højere krav til kapitalgrundlaget i form af et solvenskrav end det kapitalgrundlagskrav, der fremgår af artikel 92, stk. 1, litra c, i CRR. Kravet, der fortsat benævnes »solvenskrav«, er udtryk for Finanstilsynets vurdering af instituttets tilstrækkelige kapitalgrundlag i procent af den samlede risikoeksponering. Når Finanstilsynet fastsætter et individuelt solvenskrav fastsættes en procentsats. Det foreslås samtidig, at bevare Finanstilsynets mulighed for*

at stille krav til hvilken type kapital, der kan anvendes til opfyldelse af solvenskravet. Det betyder, at Finanstilsynet som hidtil foretager en konkret og individuel vurdering af det enkelte instituts forhold. Udgangspunktet vil være, at Finanstilsynet vil stille krav om, at den del af solvenskravet, der overstiger kravene i artikel 92, stk. 1, skal opfyldes med egentlig kernekapital (CET1), dvs. aktiekapital, andelskapital eller garantkapital («going concern»-kapital), idet formålet med kravet er at sikre, at instituttet bedre kan fortsætte sine aktiviteter på trods af yderligere tab. Anden ansvarlig kapital, som enten automatisk konverteres til egenkapital eller nedskrives (permanent eller midlertidigt) ved brud på solvensbehovet eller ved brud på et passende niveau af egentlig kernekapital, vil også kunne komme i betragtning. Med forslaget til § 124, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed, gennemføres artikel 104, stk. 1, litra a, i CRD IV. Det indebærer, at direktivets mulighed for at stille større kapitalgrundlagskrav gennemføres i stk. 3. I fastsættelsen af kapitalkravet skal bl.a. indgå risiko for overdreven gearing, jf. bemærkninger til § 124, stk. 1.”

Konsekvenserne af en overtrædelse af det individuelle solvensbehov, hvor instituttet dog fortsat opfylder kapitalgrundlagskravet, fremgår af § 225, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed. I henhold til § 225, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed skal et pengeinstitut, der opfylder kapitalgrundlagskravet efter artikel 92, stk. 1, og minimumskapitalkravet i artikel 93 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, men ikke opfylder det individuelle solvenskrav fastsat i medfør af § 124, stk. 3, eller artikel 500 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, iværksætte de nødvendige foranstaltninger for at overholde dette solvenskrav. Finanstilsynet kan påbyde instituttet at foretage de nødvendige foranstaltninger inden for en af Finanstilsynet fastsat frist, som kan forlænges. Finanstilsynet kan løbende fastsætte yderligere foranstaltninger, såfremt det findes påkrævet. Finanstilsynet kan fastsætte en frist efter stk. 1 til opfyldelse af det individuelle solvenskrav fastsat i medfør af § 124, stk. 3, eller artikel 500 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, hvorefter tilladelsen inddrages efter stk. 1, hvis instituttet ikke foretager de nødvendige foranstaltninger efter 2. og 3. pkt.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 1287 af 19. december 2012 (L 87), at ”Finanstilsynet i de tilfælde, hvor instituttet opfylder *kapitalgrundlagskravet* (solvenskravet i § 124, stk. 2, nr. 1, og minimumskapitalkravet i § 124, stk. 2, nr. 2, jf. stk. 3), men Finanstilsynet har fastsat et højere solvenskrav i medfør af § 124, stk. 3 (§ 124, stk. 5), kan påbyde instituttet at foretage de nødvendige foranstaltninger inden for en af Finanstilsynet fastsat frist. Fristen fastsættes blandt andet med henblik på at opretholde en tilstrækkelig fremdrift i instituttets proces. Finanstilsynet vil ved fastsættelse af fristen tage hensyn til

sagens karakter og de konkrete omstændigheder, herunder de foranstaltninger som instituttet skal iværksætte. Ved fastsættelse af tidsfristen er det afgørende, at fastsættelsen sker under hensyntagen til den finansielle stabilitet, herunder risikoen for indskydere og investorer m.v. Fristen kan forlænges, hvis Finanstilsynet finder det forsvarligt under hensyntagen til de nævnte kriterier. Ved meddelelse af påbud om at instituttet skal foretage sådanne foranstaltninger, kan Finanstilsynet iværksætte en række tilsynsprocesser og begrænsninger på instituttets dispositionsfrihed med henblik på at tilvejebringe den nødvendige eller den korrekte bufferkapacitet. Disse tilsynsprocesser kan f.eks. være, at instituttet skal indsende og iværksætte en genoprettelsesplan. En genoprettelsesplan kan blandt andet indeholde elementer såsom tegning af ny kapital, salg af filialer, salg af udlån eller fusion med et stærkere institut eller lignende. Instituttet kan ligeledes blandt andet modtage et forbud mod dividendebetaling og forbud mod betaling af renter på hybrid kernekapital eller modtage et forbud mod indfrielse af basiskapital (såvel kernekapitalelementer som supplerende lånekapital). Finanstilsynet kan i den forbindelse f.eks. vælge at indhente en erklæring fra ledelsen, som ikke er tidsbegrænset, hvoraf det fremgår, at ledelsen vil indstille til generalforsamlingen, at der ikke skal ske udbyttebetaling. Samtidig kan Finanstilsynet kræve, at instituttet foretager de nødvendige organisatoriske og ledelsesmæssige ændringer m.v.

Det er formålet med forslaget, at Finanstilsynet kan følge de institutter, som ikke opfylder det »bløde« kapitalkrav, tæt. Det er dermed en forudsætning, at institutterne ikke får lov til at fortsætte for længe uden at iværksætte genopretning til større skade og tab for indskydere og kreditorer m.v. Hvis instituttet ikke får rettet op på kapital-situationen, vil Finanstilsynets reaktion gradvist blive hårdere således, at tilsynsreaktionerne eskaleres, eksempelvis i form af påbud eller ved i sidste ende at inddrage tilladelsen. Finanstilsynet har i den forbindelse mulighed for løbende under processen at påbyde instituttet at iværksætte andre eller yderligere foranstaltninger samt at justere på allerede meddelte foranstaltninger, hvis den konkrete situation og instituttets forhold kræver det. Finanstilsynet kan således tilbagekalde tilladelsen, selvom 8 pct.-kravet er opfyldt, hvis der ikke er fremdrift i kapital-genopretningen m.v., nødvendige tiltag ikke iværksættes eller genopretningsplaner ikke vurderes realistiske at gennemføre.

Det fremgår af det forslåede stk. 2, 4. pkt., at Finanstilsynet kan fastsætte en frist efter stk. 1 til opfyldelse af det i § 124, stk. 3 (§ 124, stk. 5), nævnte *solvenskrav*, hvis instituttet ikke foretager de nødvendige foranstaltninger, herunder hvis de nødvendige foranstaltninger ikke opfyldes inden for en af Finanstilsynet fastsat frist. Fastsættelse af en frist efter stk. 1 sker i overensstemmelse med kriterierne i § 225, stk. 4 og 5, som bliver stk. 5 og 6. Fristen fastsættes blandt andet med henblik på at opretholde en tilstrækkelig frem-

drift i instituttets proces. Finanstilsynet vil ved fastsættelse af fristen tage hensyn til sagens karakter og de konkrete omstændigheder. Ved fastsættelse af tidsfristen er det afgørende, at fastsættelsen sker under hensyntagen til den finansielle stabilitet, herunder risikoen for indskydere og investorer m.v. Fristen kan forlænges, hvis Finanstilsynet finder det forsvarligt under hensyntagen til de nævnte kriterier.”